

Uitwerking toekomstige vorm van het bibliotheekwerk in Beemster Vervolgonderzoek, zomer 2015

Registratienummer: BMO9385/1219191

1. Overzicht onderzoek naar de mogelijkheden van het bibliotheekwerk in Beemster

1.1 Aanleiding

De gemeente Beemster heeft één bibliotheekvestiging in Middenbeemster die deel uitmaakt van Bibliotheek Waterland. De bibliotheek is een laagdrempelige basisvoorziening die sterk in de lokale gemeenschap is geworteld. Echter, al meerdere jaren staat het bibliotheekwerk in Beemster ter discussie. Hierbij gaat het met name om de hoogte van de subsidie die aan Bibliotheek Waterland, de huidige bibliotheekaanbieder, wordt verstrekt. In 2014 en 2015 betrof het subsidiebedrag respectievelijk € 152.242,- en € 148.008,-. Het aangevraagde subsidiebedrag voor 2016 is € 144.397,- (hierin is al gedeeltelijk rekening gehouden met de huurverlaging).

1.2 Scenario's onderzoek 28 april 2015

In het 'Onderzoek naar de mogelijkheden van het bibliotheekwerk in Beemster', d.d. 28 april 2015, (registratienummer 1174889) is een aantal scenario's met betrekking tot het bibliotheekwerk in Beemster uitgewerkt. Dit betroffen de scenario's:

1. Bibliotheekwerk in Beemster in de huidige vorm behouden, maar onderzoeken of het goedkoper kan worden aangeboden (bibliotheekwerkinhoudelijke scenario's).
 - a. Bibliotheek Waterland blijft aanbieder, maar er dient € 25.000,- op de subsidie te worden bezuinigd.
 - b. Beemster krijgt weer een vrijwilligersbibliotheek.
2. Bezuiniging op het bibliotheekwerk wordt gezocht in de locatie (vastgoedscenario's).
 - a. Bibliotheekvestiging in Beemster sluiten en leden onderbrengen in Purmerend.
 - b. Bibliotheekvestiging sluiten en bibliotheek onderbrengen op de drie basisscholen in Beemster.
 - c. Bibliotheekgebouw verkopen aan Bibliotheek Waterland.
 - d. Andere opties met betrekking tot de huisvesting van bibliotheekwerk.
3. Het bibliotheekwerk wordt belegd bij andere, commerciële aanbieders van bibliotheekwerk.

1.3 Opiniërende bespreking door de raadscommissie en vervolgstappen

Tijdens de vergadering van de raadscommissie d.d. 28 april 2015 hebben de fracties uitgebreid gesproken over de mogelijke bezuinigingen op het bibliotheekwerk in Beemster. Uit het opstellen van de scenario's is gebleken dat het behalen van de taakstelling van € 25.000,- per 1 januari 2016 een lastige opgave is. Wanneer de subsidie met dit bedrag wordt verlaagd, zal dit gevolgen hebben voor het niveau van dienstverlening in Beemster.

Uit de bespreking van de scenario's door de raadscommissie is daarom een aantal randvoorwaarden en nader te onderzoeken punten met betrekking tot het Beemster bibliotheekwerk gedestilleerd. Tijdens de bijeenkomst met een afvaardiging van de fracties d.d. 23 juni 2015 zijn deze punten doorgesproken. Hierbij is duidelijk geworden welke scenario's afvallen en geen verdere uitwerking behoeven, maar ook aan welke punten veel belang wordt gehecht. Onderhavig vervolgonderzoek zal dieper op deze punten ingaan, daaraan een financiële uitwerking koppelen, de consequenties benoemen en een voorgestelde besluitrichting aangeven.

2. Samenvatting opiniërende bespreking van het onderzoek door de raadscommissie

2.1 Randvoorwaarden

Uit de bespreking van het onderzoek naar de toekomstmogelijkheden van het bibliotheekwerk in Beemster is een aantal gedeelde zaken te halen die voor Beemster van belang zijn. Deze punten zijn op 23 juni 2015 verder met een afvaardiging van alle fracties besproken. In het algemeen geldt voor het bibliotheekwerk in Beemster het volgende:

- Wettelijk kader: voldoen aan de verplichtingen die staan opgenomen in de Wet stelsel openbare bibliotheken (Wsob).
- Sociaal domein: de bibliotheek als ontmoetingsplaats.
- Belang aanpak laaggeletterdheid en aandacht voor leesbevordering en taalontwikkeling.
- Een bibliotheek die past bij de tijdgeest: bibliotheekfunctie in plaats van bibliotheekgebouw.

Daarnaast geldt het volgende:

- Belang van een bibliotheekvoorziening voor de jeugd.
- Belang van een grootlettercollectie voor de oudere inwoners van Beemster.
- Belang van ontsluiting op het landelijke en digitale netwerk. Hierdoor kunnen Beemsterlingen gebruik maken van alle landelijke bibliotheekvoorzieningen en is de collectie niet beperkt tot de in Beemster aanwezige informatiedragers.

Bovengenoemde punten dienen in ieder geval in de toekomstige vorm van het bibliotheekwerk in Beemster te zijn vertegenwoordigd.

2.2 Punten die niet verder hoeven worden uitgewerkt/ scenario's die zijn afgefallen

Een aantal van de scenario's van het onderzoek d.d. 28 april 2015 is als serieuze toekomstvorm van het bibliotheekwerk komen te vervallen. Dit betreffen de volgende scenario's:

Beemster krijgt weer een vrijwilligersbibliotheek

Er is gebleken dat de vrijwilligersbibliotheek gezien de benodigde investeringen in feite geen optie is, aangezien het niet leidt tot een kostenreductie. Ook hebben de vrijwilligers in Beemster aangegeven niet meer verantwoordelijkheid te willen dragen dan ze momenteel doen. Zij zijn blij met de ondersteuning die vanuit Bibliotheek Waterland wordt geboden en hebben aangegeven hun werkzaamheden als vrijwilliger neer te leggen als dit verandert. Bovendien voldoet de vrijwilligersbibliotheek niet aan alle verplichtingen uit de Wsob en hebben de leden van een vrijwilligersbibliotheek geen aansluiting op het landelijke netwerk (twee punten die door u als randvoorwaarde zijn gesteld).

Vestiging in Beemster sluiten en de leden onderbrengen in Purmerend

De bibliotheek maakt onderscheid tussen de kosten van de frontoffice (de vestiging in de betreffende gemeente) en de backoffice (de gezamenlijke bedrijfsvoering). Dit scenario gaat er van uit dat de frontoffice in Beemster wordt opgeheven en alle leden in de vestiging in Purmerend worden ondergebracht. Met de gemeente Purmerend moet overeenstemming worden bereikt over de hoogte van de financiële bijdrage die gemeente Beemster voor het gebruik van de Purmerendse frontoffice moet betalen.

Dit scenario kon in de huidige vorm niet rekenen op een meerderheid. Wel is het scenario gedeeltelijk mogelijk door bijvoorbeeld een bepaald deel van de Beemster bibliotheekleden (bijvoorbeeld de volwassen leden) in Purmerend onder te brengen en de jeugdleden in Beemster wel te voorzien van een bibliotheekfunctie. Dit staat verder uitgewerkt in paragraaf 4.5.

Bibliotheekgebouw verkopen aan Bibliotheek Waterland

Dit scenario ging er van uit dat de bibliotheek het pand van de gemeente koopt. De bibliotheek zou het pand tegen lagere lasten financieren dan de huidige huurlasten, waardoor de subsidie aan de bibliotheek omlaag kon worden gebracht. Echter, de gemeente zou hierdoor ook de inkomsten aan het pand missen, aangezien het CJG dan huur aan de bibliotheek zou gaan betalen in plaats van aan de gemeente zelf. Dit scenario kon bij bespreking niet rekenen op een meerderheid.

Bibliotheekwerk beleggen bij andere, commerciële aanbieders van bibliotheekwerk

Commerciële aanbieders offeren het bibliotheekwerk vaak goedkoper dan de basisbibliotheek. Dit prijsverschil heeft met name te maken met de aansluiting op de landelijke infrastructuur. Commerciële aanbieders kiezen er in veel gevallen voor om hieraan niet deel te nemen, omdat zij van mening zijn zaken van de landelijke infrastructuur goedkoper te kunnen organiseren (onder

meer het interbibliothecaire leenverkeer). Hierdoor zijn zij ook van de andere landelijke mogelijkheden uitgesloten. U heeft aangegeven dit als randvoorwaarde te zien en heeft in meerderheid de wens uitgesproken bij de huidige bibliotheekaanbieder te blijven.

2.3 Punten die nader onderzoek voor besluitvorming behoeven

Uit de opiniërende bespreking van het onderzoek door de raadscommissie en uit het gesprek met de afvaardiging van de fracties zijn zeven punten naar voren gekomen die nadere uitwerking behoeven alvorens de gemeenteraad een definitief besluit over de toekomstige vorm van het bibliotheekwerk in Beemster kan nemen. Deze punten betreffen:

- 1- Technische bezuiniging op de huur
- 2- Financiële bijdrage vanuit het primair onderwijs
- 3- Financiële bijdrage vanuit de Wmo-gelden als dekking voor enkele bibliotheekdiensten
- 4- Mogelijkheden van de digitale dienstverlening
- 5- Spreiding van de bibliotheekfunctie over diverse kernen in De Beemster
- 6- Beperken van de openingstijden van de bibliotheekvestiging in Middenbeemster
- 7- Sprokkellijst met mogelijke bezuinigingen

Daarnaast ligt er een vraagstuk op het gebied van de huisvesting van de bibliotheekfunctie in Beemster. Dit komt aan de orde in hoofdstuk 5 van dit vervolgonderzoek.

3. Randvoorwaarden

3.1 Wettelijk kader

Op 1 januari 2015 is de Wet stelsel openbare bibliotheken (Wsob) in werking getreden. De wet definieert onder meer de functies van de bibliotheek; de bibliotheek is meer dan alleen een ontmoetingsplaats waar scholieren studeren, buurtbewoners elkaar ontmoeten en debatten en cursussen worden georganiseerd. De wet legt de functies vast als maatschappelijke taak en definieert de publieke waarden van de openbare bibliotheek. De functies van de bibliotheek gelden op organisatieniveau en niet op vestigingsniveau. In ieder geval moeten de volgende functies vertegenwoordigd zijn:

- 1) Beschikbaar stellen van kennis en informatie
- 2) Bieden van mogelijkheden tot ontwikkeling en educatie
- 3) Bevorderen van lezen en het laten kennismaken met literatuur
- 4) Organiseren van ontmoeting en debat
- 5) Kennismaken met kunst en cultuur

In het eerdere onderzoek is uitgebreider stil gestaan bij de punten die in de Wsob staan opgenomen. Voor Beemster is in het kader van de toekomst van het bibliotheekwerk vooral het volgende van belang:

- Gemeente is verplicht om de inwoners toegang tot bibliotheekwerk te bieden.
- In welke vorm staat vrij, maar de keuze kan wel gevolgen hebben voor de mogelijkheid gebruik te kunnen maken van de landelijke (digitale) infrastructuur.
- Hierbij geldt dat als een gemeente besluit de bibliotheekvestiging te sluiten, hierover het gesprek met naburige gemeenten moet worden aangegaan om de toegang tot het bibliotheekwerk voor de inwoners mogelijk te houden. Hieraan zijn kosten verbonden, waarbij de hoogte wordt bepaald door de overeenstemming die beide gemeenten bereiken.
- Jeugdcontributie heffen voor Beemsterlingen is niet mogelijk, aangezien tarieven regionaal worden vastgesteld en de andere gemeenten deze contributie niet willen invoeren. Dit geldt overigens ook voor gedifferentieerde tarieven voor Beemster voor volwassen leden. Bovendien wordt met de beoogde landelijke bibliotheekpas gestreefd naar een eenduidig tarief voor heel Nederland.¹

¹ Uit onderzoek blijkt dat een basisabonnement voor maximaal rendement gemiddeld € 40,- tot € 45,- kan kosten. Een basisabonnement kost bij Bibliotheek Waterland momenteel € 44,-.

3.2 Sociale domein: de bibliotheek als ontmoetingsplaats

Sinds 1 januari 2015 is de gemeente verantwoordelijk voor de jeugdzorg, de uitvoering van de nieuwe Wmo en de participatiewet. Centraal staat om inwoners zo lang mogelijk zelfstandig in de maatschappij te laten participeren. Bij de jeugd staat ontwikkeling en opvoeding voorop. Het bibliotheekwerk draagt hier in belangrijke mate aan bij, aangezien het de ontwikkeling van het kind stimuleert door onder meer leesbevordering en informatiewijsheid. Ook nemen de Beemster basisscholen momenteel diensten van Bibliotheek Waterland af om de ontwikkeling van het kind te stimuleren.²

Dat er een belangrijke verbinding is tussen het sociale domein en het bibliotheekwerk, staat ook in de Wsob en bijbehorende VNG-handreiking opgenomen. De bibliotheek vervult als ontmoetingsplaats een rol in eenzaamheidsbestrijding en stimuleert de zelfredzaamheid van inwoners (de bibliotheek maakt onderdeel uit van het netwerk van (oudere) inwoners van Beemster). Bovendien levert de bibliotheek een bijdrage aan preventie en vervult zij een signalerende functie. In Beemster geldt deze signalerende functie niet alleen voor ouderen (wat is er aan de hand als iemand die wekelijks in de bibliotheek komt er een week niet is?), maar ook voor de jeugd. De bibliotheek heeft hiervoor een nauwe en belangrijke samenwerking met het CJG en daardoor kan in Beemster op laagdrempelige manier worden ingezet op leesbevordering bij de jeugd, maar ook op opvoedondersteuning voor de ouders.

De fysieke bibliotheek in Beemster is door deze maatschappelijke functies complementair aan de digitale bibliotheek. Het bestaansrecht van de fysieke vestiging gaat in de huidige tijd verder dan alleen het uitlenen van informatiedragers. Zeker in Beemster waar de bibliotheek zich door de combinatie met het CJG onderscheidt van andere ontmoetingsplaatsen door haar toegankelijke en niet-commerciële karakter. Onder meer kranten en tijdschriften zijn van belang voor het bevorderen van de sociale cohesie; mensen treffen elkaar aan de leestafel in de bibliotheek.

3.3 Bestrijding laaggeletterdheid

In de huidige tijd moet de bibliotheek niet alleen meer worden gezien als instelling die boeken en andere informatiedragers uitleent, maar moet de bibliotheek als een belangrijk instrument worden gezien in een tijdperk van ontleding, digitalisering en laaggeletterdheid. In Nederland hebben circa 1.1 miljoen mensen problemen met lezen en schrijven. Het Rijk heeft hierop beleid tegen laaggeletterdheid gemaakt. Bibliotheken vervullen hierin een belangrijke rol, onder meer door programma's gericht op mediawijsheid, taalontwikkeling en door projecten als het NL Plein (bevat materialen gericht op het beter Nederlands leren lezen, schrijven en spreken).

De Stichting Lezen&Schrijven verzamelt informatie over laaggeletterdheid in Nederland en maakt programma's voor de bestrijding ervan. Ook laaggeletterden bezoeken de bibliotheekvestiging en de bibliotheek krijgt regelmatig vragen om advies over toegankelijke boeken en hulpvragen op het gebied van informatievaardigheid. Daarnaast biedt Bibliotheek Waterland al diverse programma's die het lezen bevorderen, zoals BoekStart, de VoorleesExpress en het NL-plein.³ Door de aansluiting bij het stelsel van de basisbibliotheken kan Beemster blijvend gebruik maken van deze landelijke programma's.

3.4 Bibliotheek die past bij tijdsgeest -> bibliotheekfunctie versus bibliotheekgebouw

De Wsob gaat in op de functie die bibliotheken in de huidige maatschappij (kunnen) vervullen. Dit gebeurt door het stellen van vijf publieke waarden, namelijk betrouwbaarheid, onafhankelijkheid, authenticiteit, pluriformiteit en toegankelijkheid. Daarnaast worden op organisatieniveau de volgende functies verplicht gesteld: 1) beschikbaar stellen van kennis en informatie, 2) bieden van mogelijkheden tot ontwikkeling en educatie, 3) bevorderen van lezen en het laten kennismaken met literatuur, 4) organiseren van ontmoeting en debat, en 5) kennismaken met kunst en cultuur.

² De Beemster scholen nemen onder andere de volgende producten af: groepsbezoeken aan de bibliotheek, Schoolwise, voorleesdagen, mediawijsheid, themacollecties, leskisten en eerste leesboekjes.

³ Beemster subsidieert de programma's VoorleesExpress en het NL-plein niet. Het NL-Plein is alleen in de hoofdvestiging mogelijk. Wanneer Beemster interesse heeft voor de VoorleesExpress, dient de subsidie met circa € 1.775,- (of een bijdrage van € 400,- per gezin dat aan het programma deelneemt) te worden verhoogd.

Hierbij wordt door het Rijk gesteld dat de traditionele rol van de bibliotheek blijft bestaan, maar dat de functie van de bibliotheek moet worden aangevuld met nieuwe ontwikkelingen (onder meer digitalisering en e-books). Er zijn diverse trends in de maatschappij die aanknopingspunten vormen voor het bibliotheekwerk.⁴ Hierbij is onder meer te denken aan:

- Het belang van kennis neemt toe. Nederland wil een kenniseconomie zijn op internationaal niveau. De bibliotheek vervult een belangrijke rol in het verstrekken van kennis.
- Mediawijsheid wordt onmisbaar, waardoor het belang van informatievaardigheden toeneemt. Ook Bibliotheek Waterland voorziet in deze vraag door onder meer het programma 'mediawijsheid' dat op de scholen wordt aangeboden en heeft ook specifiek opgeleide mediacoaches in dienst. De scholen dragen hier financieel aan bij.
- De participatiesamenleving. Goed kunnen lezen is een voorwaarde voor volwaardige maatschappelijke participatie en de bibliotheek stimuleert sociale cohesie door als ontmoetingsplaats te fungeren.

Het is voor gemeenten de vraag wat zij hun inwoners willen bieden, maar ook waar de inwoners behoefte aan hebben. Wat past er lokaal qua voorzieningen? Uit diverse ontvangen ingezonden brieven is gebleken dat inwoners in Beemster graag een bibliotheekvoorziening, maar ook een bibliotheekpand in Beemster behouden (zie voor meer informatie hoofdstuk 5). Het Rijk geeft aan dat de bibliotheek van de toekomst zich meer moet richten op het tot stand brengen, stimuleren en faciliteren van waardevolle verbindingen.⁵ Bibliotheek Waterland is in Beemster met diverse andere instellingen vernetwerkt (CJG, Stichting Beemster Werelderfgoed, Historisch Genootschap Beemster, scholen, kinderopvang e.d.).

4. Uitwerking vervolgonderzoek

4.1 Technische bezuiniging huur

Binnen het accommodatiebeleid en de tarievennota van de gemeente Beemster is ook het pand van de bibliotheek in Middenbeemster meegenomen. De richtlijn voor de nieuwe huurprijzen is 10% van de WOZ-waarde van het gebouw. De gesprekken over de nieuwe huurprijzen zijn in het voorjaar van 2015 met de betreffende instellingen gevoerd. Voor de bibliotheek bleek dat sprake zou zijn van een huurverlaging van € 5.727,-⁶ (gebaseerd op de voorlopige WOZ-waarde). De definitieve berekening volgt nog. Veiligheidshalve wordt er voor 2016 uitgegaan van een besparing van € 5.000,-. Aangezien de gemeente de huur van het bibliotheekpand aan Bibliotheek Waterland subsidieert, is deze huurverlaging in de bezuiniging op de bibliotheeksubsidie opgenomen.

Besparing subsidie:	€ 5.000,-
Start bezuiniging:	Per 1 januari 2016
Consequentie:	Dit is alleen een technische bezuiniging op de subsidie aan Bibliotheek Waterland. Het betreft een gemeentelijk pand, dus de huurverlaging en de daarbij behorende subsidieverlaging, betekenen tevens minder huuropbrengsten voor de gemeente. Voor de gemeentebegroting betekent dit een quitte situatie.
Voorgesteld besluit:	De technische bezuiniging per 1 januari 2016 doorvoeren.

4.2 Financiële bijdrage vanuit het primair onderwijs

Enkele fracties hebben aangegeven dat het wenselijk is dat het onderwijs financieel bijdraagt aan het in stand houden van het bibliotheekwerk. Tot voor enkele jaren kregen basisscholen geormerkt geld voor cultuureducatie (de oude Londo-gelden van € 10,90 per leerling). Deze

⁴ Lokaal bibliotheekwerk. Een handreiking voor gemeenten. Uitgegeven door de VNG, 2015. Pagina 26.

⁵ Rapport 'Bibliotheek van de toekomst', 2014

⁶ WOZ-waarde (incl. OZB) is € 261.146,-. 10 % huur = € 26.114,-. De huur bedroeg in 2015 € 31.841,- (gebaseerd op een percentage van de stichtingskosten van het gebouw). Door de nieuwe huursystematiek betekent dit een huurverlaging van € 5.727,-. Hierbij geldt dat het alleen de WOZ-waarde van het bibliotheekgedeelte van het gebouw betreft. Dit betekent dat wanneer wordt gekeken naar de huurbesparing inclusief CJG, de besparing groter zal zijn.

gelden zijn echter niet meer geoormerkt en worden uitgekeerd aan de schoolbesturen. Hierdoor komen deze gelden niet altijd meer ten goede aan cultuureducatie. Daarnaast heeft de provincie de afgelopen jaren bezuinigd op zowel de gelden voor cultuureducatie als voor bibliotheekwerk. De middelen om vanuit scholen een hogere financiële bijdrage aan bijvoorbeeld bibliotheekwerk te leveren, zijn hierdoor beperkt aangezien ook de scholen zelf over minder financiële middelen beschikken.

Op dit moment hebben de drie basisscholen een abonnement primair onderwijs bij Bibliotheek Waterland. De kosten die hieraan zijn verbonden, zijn € 1,05 per leerling, met een minimum van € 105,-. Dit betekent dat de scholen momenteel circa de volgende bedragen (excl. btw) betalen⁷:

RK De Lourdesschool	122 x 1,05 = € 128,10
OBS De Bloeiende Perelaar	251 x 1,05 = € 263,55
OBS De Blauwe Morgenster	385 x 1,05 = € 404,25

Daarnaast nemen de drie basisscholen in Beemster gezamenlijk voor circa € 1.000,- (schooljaar 2014-15) aan extra diensten af. Hierbij is te denken aan extra cursussen, extra abonnementen voor docenten of extra groepsbezoeken aan de bibliotheek. De scholen betalen deze extra dienstverlening uit eigen budget.

Het verhogen van de abonnementsgelden is geen optie, aangezien dit regionale tarieven zijn. Wel is het mogelijk om aan de scholen een additioneel bedrag per leerling te vragen. Hiermee wordt echter wel afgeweken van de regionale dienstverlening; in andere gemeenten wordt geen extra bijdrage aan de scholen gevraagd. Een mogelijke rekenexercitie is om de scholen per leerling per jaar een bedrag van € 2,50 tot € 5,- te vragen. Dit leidt voor de bibliotheek jaarlijks tot € 2.274,- tot € 4.548,- aan inkomsten. De vraag is wel of scholen dit bedrag per leerling kunnen betalen, aangezien de scholen steeds meer verplichtingen krijgen waaraan ze moeten voldoen (onder meer door de veranderingen in het sociale domein) zonder dat hier altijd extra budget tegenover staat.

Besparing subsidie:	€ 2.274,- tot € 4.548,-
Start bezuiniging:	In de loop van 2016/ 1 januari 2017
Consequentie:	Met de scholen dient het gesprek te worden aangegaan of dit voorstel in de praktijk financieel haalbaar is.
Voorgesteld besluit:	Niet doorvoeren van dit scenario gezien de onzekerheid over de financiële haalbaarheid en de belasting van het onderwijs.

4.3 Wmo-gelden als dekking voor enkele bibliotheekdiensten

Enkele fracties hebben aangegeven graag de mogelijkheid onderzocht te zien om een deel van de subsidie die aan Bibliotheek Waterland wordt verstrekt uit andere budgetten dan het subsidieplafond te halen. Hierbij dient er een logisch verband tussen een bibliotheekdienst en het betreffende budget te bestaan. Mogelijk voorstel is om de grootlettercollectie voor de ouderen te betalen uit het Wmo-budget (transitiegeld).

Sinds 2015 voert de gemeente een deel van de oude AWBZ-taken van het Rijk uit. Hiervoor is een transitiebudget van het Rijk naar de gemeente overgeheveld, maar dit budget kent een korting van 15-40%. De gemeente moet de taken op een andere manier invullen en uitvoeren, waardoor pas na de transformatieperiode kan worden gezegd of de taakstelling van het Rijk wordt gehaald en de budgetten toereikend zijn. Gezien de financiële onzekerheid binnen deze budgetten wordt voorgesteld om hier pas in 2018 een besluit over te nemen. Dan is meer duidelijkheid over de financiële stand van zaken van de transitie.

Besparing subsidie:	€ 1.500,- (kosten grootlettercollectie)
Start bezuiniging:	1 januari 2018
Consequentie:	Afhankelijk van financiële stand van zaken van de transitie in het sociale domein.

⁷ Uitgaande van de oktobertelling 2014.

Voorgesteld besluit: In 2018 deze mogelijkheid opnieuw bekijken.

4.4 Digitale dienstverlening

Digitale dienstverlening wordt ook voor bibliotheken steeds belangrijker. Door de digitale mogelijkheden kunnen bepaalde onderdelen van de dienstverlening wellicht efficiënter worden uitgevoerd, aangezien er minder inzet van personeel noodzakelijk is. Momenteel heeft Bibliotheek Waterland al diverse digitale mogelijkheden. Leden kunnen via de website van de bibliotheek thuis (digitaal) in de catalogus kijken, reserveren, verlengen en betalen. Met de bibliotheekpas kunnen leden tevens gebruik maken van bibliotheek.nl, waarop e-books, luisterboeken en muziek online worden aangeboden.

Ook bestaan er diverse apps waar leden gebruik van kunnen maken. Via de apps kunnen leden zien welke materialen van de bibliotheek ze in huis hebben, kunnen uitlenen worden verlengd en ook bestaat er een vakantie-app en kan de luisterbieb via een app worden geraadpleegd. De website van Bibliotheek Waterland wordt door het biebpanel beoordeeld met gemiddeld een 7.6. Met name de functies online verlengen en reserveren, de online catalogus en de nieuwsbrief worden hoog gewaardeerd. 67% van de biebpanel leden gebruikt de website, waarvan 87% zeer tevreden is over de geboden digitale mogelijkheden. 24% van de leden kent de vakantie-app en 18% kent de bibliotheekapp.⁸

Bibliotheek Waterland heeft veel digitale mogelijkheden die bestaan al doorgevoerd in de dienstverlening. Hierbij is ook te denken aan de zelfservice-uren (zelf uitlenen en innemen zonder hulp van een betaalde bibliotheekmedewerker) en de betaalautomaat.⁹ Dergelijke ontwikkelingen maken het mogelijk dat de bibliotheek tegen beperkte kosten ruime openingstijden kent.

Volgens de Wsob worden de digitale mogelijkheden in 2016 nog verder uitgebreid. In de Wsob is vastgelegd dat de verantwoordelijkheid voor de landelijke infrastructuur van de digitale bibliotheek en de voorziening met personen met een leesbeperking bij de Koninklijke Bibliotheek zijn belegd. Eén van de doelen is om iedere Nederlander toegang te geven tot de informatie van alle publiek gefinancierde bibliotheken.

In de Wsob is geborgd dat inwoners zowel direct als via de lokale bibliotheek toegang kunnen krijgen tot de digitale bibliotheek. De digitale bibliotheek omvat rechtenvrije en auteursrechtelijk beschermde content. De rechtenvrije content is voor iedereen vrij toegankelijk. Voor de toegang tot auteursrechtelijk beschermde werken en diensten is een gebruikersregistratie vereist. Iedereen die als Nederlands ingezetene is ingeschreven, kan zich als gebruiker van de digitale bibliotheek laten registreren. Het is daarbij niet noodzakelijk lid te zijn van een fysieke bibliotheek. Voor dit digitale domein zullen de jeugdleden wel contributie moeten betalen.

Dit wordt mede vormgegeven middels de nationale bibliotheekpas. Door de nationale bibliotheekpas krijgt iedere inwoner met één pas toegang tot alle dienstverlening van de bibliotheken in Nederland. Wie lid is en tegen betaling gebruik maakt van de uitleenfunctie, kan met de nationale bibliotheekpas bij alle bibliotheken in het land papieren en e-books lenen. De nationale bibliotheekpas draagt bij aan het gebruiksgemak voor alle inwoners, de versterking van de herkenbaarheid en het bereik van de sector. Naar verwachting wordt de landelijke bibliotheekpas in de loop van 2016 gelanceerd.

Besparing subsidie:	Vooralsnog geen. Afhankelijk van ontwikkelingen digitalisering.
Start bezuiniging:	N.v.t.
Consequentie:	N.v.t.
Voorgesteld besluit:	De ontwikkelingen rondom de digitalisering af te wachten en jaarlijks bij de subsidieverlening te kijken naar de mogelijke gevolgen van deze ontwikkeling voor de exploitatie van de bibliotheek.

⁸ Biebpanel onderzoek 'digitale dienstverlening' uit 2014.

⁹ De bibliotheek in Beemster kent momenteel 31 openingsuren, waarvan er 14 zelfservice-uren zijn.

4.5 Spreiding bibliotheek over kernen

In Beemster dient de bibliotheekfunctie in plaats van het bibliotheekgebouw centraal te staan. Hierbij dient te worden uitgegaan van de vraag in Beemster en het zo efficiënt mogelijk organiseren van de aangeboden bibliotheekfuncties. Door enkele fracties is aangegeven dat de bibliotheek in Beemster in ieder geval blijvend toegankelijk moet zijn voor de jeugd en de mensen die gebruik maken van de grootlettercollectie. Volwassen leden kunnen eventueel het bibliotheekgebouw in Purmerend bezoeken en/of er dient een andere service te worden opgezet.

Wanneer wordt gekeken naar de ontvangen reacties van inwoners van Beemster en de reacties die de bibliotheek op het lopende onderzoek naar de toekomst van de bibliotheek in Beemster heeft ontvangen, blijkt dat ook volwassen leden behoefte hebben aan een fysieke vestiging in Beemster. Voor veel leden is een vestiging een logische en efficiënte manier om gebruik te maken van de bibliotheek. Wanneer de content teveel wordt versnipperd, is het voor leden minder aantrekkelijk aangezien leden graag snuffelen in de bibliotheek (87% vindt dit belangrijk).¹⁰

Optie bibliotheek onderbrengen op scholen en volwassen leden naar Purmerend

Deze optie is in het onderzoek d.d. 28 april 2015 uitgewerkt aan u gepresenteerd. Samenvattend betekent dit dat de vestiging in Beemster wordt gesloten, waardoor sprake is van een gedeeltelijke bezuiniging op de frontoffice kosten (voor 2016 bedragen de frontoffice kosten € 74.997,-). Met de gemeente Purmerend dienen financiële afspraken te worden gemaakt over het gebruik van de vestiging in Purmerend. Het maken van deze afspraken is een verplichting vanuit de Wsob.

Voor de jeugd wordt op de scholen een bibliotheekfunctie ingericht. Hiervoor wordt aan de scholen een bijdrage van € 10,- per leerling gevraagd. Het is de vraag of de scholen hier financieel gezien draagkrachtig genoeg voor zijn (zie ook paragraaf 4.2). De gemeente krijgt in dit scenario te maken met eenmalige investeringskosten voor het inrichten van de mediatheken op de drie basisscholen.

Besparing subsidie:	Circa € 25.000,- ¹¹ . Hierbij is nog geen rekening gehouden met de eenmalige investeringen die noodzakelijk zijn en de bijdrage die gemeente Beemster aan gemeente Purmerend moet betalen voor het onderbrengen van de volwassen leden. ¹²
Start bezuiniging:	1 januari 2017
Consequentie:	Volwassen leden moeten voortaan naar de vestiging in Purmerend; dit kan leiden tot het opzeggen van abonnementen en betekent in dat geval inkomstenderving voor de bibliotheek. Scholen moeten een financiële bijdrage van € 10,- per leerling betalen, waarvan het de vraag is of dit financieel gezien haalbaar is. Het huidige bibliotheekpand is een gemeentelijk pand en blijft tot herbesteding op de begroting van Beemster drukken. Deze optie loopt vooruit op het onderzoek naar de vastgoedmogelijkheden.
Voorgesteld besluit:	Bezuiniging niet doorvoeren. De optie eventueel meenemen in het onderzoek naar de huisvestingsmogelijkheden.

Optie bibliobus

Een mogelijke optie is om de vestiging in Middenbeemster te sluiten en om (via de basisbibliotheek) een bibliobus in Beemster te laten rijden. Een bibliobus is een boekenservice voor de jeugd. De volwassen leden zullen in dit scenario worden ondergebracht in de

¹⁰ Biebpanelonderzoek 'Ontmoetingsfunctie' uit 2015.

¹¹ Subsidiebedrag 2015: € 148.008,-. De kosten die aan dit scenario zijn verbonden, zijn circa € 120.000,-. Hierin zitten onder meer de kosten voor de backoffice (€ 69.400,-), bibliotheekmedewerkers op de scholen, transportkosten van de boeken en overige dienstverlening.

¹² Uitgaande van de bezuiniging van € 25.000,- in dit scenario kan Purmerend aan Beemster maximaal € 25,- per volwassen lid (2015: 1.026 volwassen leden) vragen om quitte uit te komen. Wordt er door Purmerend meer gevraagd per lid, is geen sprake meer van een bezuiniging.

hoofdvesting in Purmerend. De bibliobus zal voor de jeugd eenmaal in de twee weken de drie basisscholen in Beemster aandoen.

Een bibliobus kost gemiddeld € 7.000,- per uur per jaar (wekelijkse inzet). Wanneer de bibliobus eenmaal in de twee weken de drie basisscholen in Beemster aandoet, leidt dat tot de volgende rekenexercitie:

Gemiddeld 4 uur durend bezoek per school: 12 uur x € 7.000,- per uur = € 84.000,-
Waarbij de bus tweewekelijks rijdt in plaats van wekelijks: € 84.000,- / 2 = € 42.000,-

In dit scenario wordt niet meer voldaan aan de door u gestelde randvoorwaarde dat de bibliotheek als ontmoetingsplaats een belangrijke functie in het sociale domein vervult.

Besparing subsidie:	Circa € 36.000,-. ¹³ Hierbij is nog geen rekening gehouden met de bijdrage die gemeente Beemster aan gemeente Purmerend moet betalen voor het onderbrengen van de volwassen leden.
Start bezuiniging:	1 januari 2017
Consequentie:	Volwassen leden moeten voortaan naar de vestiging in Purmerend; dit kan leiden tot het opzeggen van abonnementen en betekent in dat geval inkomstenderving voor de bibliotheek. Het huidige bibliotheekpand is een gemeentelijk pand en blijft tot herbestemming op de begroting van Beemster drukken. Deze optie loopt vooruit op het onderzoek naar de vastgoedmogelijkheden.
Voorgesteld besluit:	Bezuiniging niet doorvoeren gezien de beschreven consequenties en teruggang in dienstverlening.

Optie bibliotheek onderbrengen op scholen, uitleenpunt voor volwassenen in Middenbeemster

In dit scenario wordt de huidige vestiging in Middenbeemster gesloten en wordt de bibliotheekvoorziening voor de jeugd ondergebracht op de drie basisscholen. Voor de volwassen leden wordt er in Middenbeemster alleen een servicepunt geopend, waar met name gereserveerde boeken kunnen worden afgehaald en boeken weer kunnen worden ingeleverd. Een financiële uitwerking van dit scenario is lastig. De kosten in dit scenario bedragen:

- Eenmalige investering voor het inrichten van de mediatheken op de scholen.
- Huur van het uitleenpunt. Nog onbekend/ afhankelijk van de locatie.
- Budget collectievorming Beemster. Dit bedrag zit in de kosten van de frontoffice opgenomen, maar de kosten van de frontoffice komen te vervallen in dit scenario.

Bij dit scenario is de kans reëel dat volwassen bibliotheekleden uit Beemster de vestiging in Purmerend zullen bezoeken in plaats van gebruik te maken van het servicepunt in Middenbeemster. Dit leidt tot freeriders gedrag, aangezien Beemster leden de vestiging in Purmerend bezoeken zonder dat hier een financiële vergoeding tegenover staat. Wanneer dit het geval zou blijken te zijn, is het mogelijk dat gemeente Purmerend de gemeente Beemster hiervoor om een financiële bijdrage vraagt. Ook is het mogelijk dat een deel van de volwassen leden door de teruggang in dienstverlening hun abonnement opzegt; dit leidt tot inkomstenderving voor de bibliotheek.

Besparing subsidie:	Nog onbekend; onder meer afhankelijk van de locatie van het servicepunt.
Start bezuiniging:	1 januari 2017

¹³ Subsidiebedrag 2015: € 148.008,-. De kosten voor de bibliobus bedragen € 42.000,-. In dit scenario blijft Beemster ook de kosten backoffice (€ 69.400,-) betalen. Dit komt in totaal neer op € 111.400,- en betekent een bezuiniging van maximaal circa € 36.608,-. Hierbij is nog geen rekening gehouden met de bijdrage die Beemster voor de volwassen leden aan Purmerend moet betalen. Uitgaande van de bezuiniging van circa € 36.000,- kan Purmerend in dit scenario aan Beemster maximaal € 35,- per volwassen lid (2015: 1.026 volwassen leden) vragen. In dat geval is echter sprake van een quitte situatie en niet meer van een bezuiniging.

Consequentie:	Volwassen leden moeten voortaan gebruik maken van een servicepunt; dit kan leiden tot het opzeggen van abonnementen en betekent in dat geval inkomstenderving voor de bibliotheek. Scholen moeten een financiële bijdrage van € 10,- per leerling betalen, waarvan het de vraag is of dit financieel gezien haalbaar is. Het huidige bibliotheekpand is een gemeentelijk pand en blijft tot herbestemming op de begroting van Beemster drukken. Deze optie loopt vooruit op het onderzoek naar de vastgoedmogelijkheden.
Voorgesteld besluit:	Bezuiniging niet doorvoeren. De optie eventueel meenemen in het onderzoek naar de huisvestingsmogelijkheden.

4.6 Beperkte openingstijden

In het onderzoek d.d. 28 april 2015 is bij scenario 1a reeds de mogelijkheid opgenomen om de openingsdagen terug te brengen naar drie werkdagen (maximaal 21 uur open). Dit zou tot een besparing van circa € 8.400,- leiden. De drie openingsdagen vormen een combinatie tussen zelfservice en de inzet van een medewerker met vrijwilligers. Het is niet mogelijk om meer vrijwilligers in te zetten in plaats van een betaalde kracht, aangezien dan sprake is van verdringing van werk. Daarnaast hebben de vrijwilligers van Beemster aangegeven ondersteund te willen worden door een betaalde kracht in verband met de aard van de werkzaamheden. Uit het biebpanel onderzoek 'Ontmoetingsfunctie' uit 2015 blijkt bovendien dat bibliotheekleden (91%) het heel belangrijk vinden dat er een medewerker van de bibliotheek aanwezig is om vragen aan te kunnen stellen.

De bibliotheek heeft de afgelopen jaren ingezet op brede openingstijden, aangezien daarmee de klanttevredenheid en het gebruik van de bibliotheek toenemen. Het vergroot de mogelijkheden voor samenwerking met scholen en andere partijen, aangezien zij ruimere mogelijkheden hebben om in het bibliotheekgebouw langs te komen. Daarnaast blijkt uit een biebpanel onderzoek uit 2013 ('de activiteiten van de bibliotheek') dat bibliotheekleden graag variatie in dag, tijd en vestiging willen hebben. Wanneer het aantal openingsuren wordt beperkt, zal dit mogelijk invloed hebben op de mate van klanttevredenheid.

Besparing subsidie:	€ 8.400,-
Start bezuiniging:	Mogelijk per 1 juli 2016
Consequentie:	Teruggang in dienstverlening door beperkte openingstijden. Kans op lagere klanttevredenheid en mogelijke opzeggingen van abonnementen.
Voorgesteld besluit:	Bezuiniging niet doorvoeren gezien de gevolgen voor het niveau van dienstverlening in Beemster en de functie die de bibliotheek vervult als ontmoetingsplaats.

4.7 Sprokellijst

In het onderzoek d.d. 28 april 2015 stonden in scenario 1a diverse opties vermeld die zouden kunnen leiden tot een bezuiniging. Het uitgangspunt is dat gemeente Beemster aangesloten blijft bij Bibliotheek Waterland en ook naar rato blijft bijdragen aan de gemeenschappelijke kosten van de basisbibliotheek. Dit betekent dat de bezuinigingen moeten worden gerealiseerd in de frontoffice (de locatie in Beemster).

<u>Maatregelen:</u>	<u>Bezuiniging</u>
Geen collectie kranten en tijdschriften (leestafel)	€ 3.000,-
Geen koffieapparaat	€ 500,-
Geen print/kopieer faciliteit	€ 650,-
Geen wisselcollectie cd/dvd	€ 2.500,-
Geen grootlettercollectie voor Zuiderhof	€ 1.500,-
Collectiebudget inkrimpen	€ 2.000,-
Totaal	€ 10.150,-

De inkrimping van het budget betekent dat er minder nieuwe boeken worden aangeschaft en de collectie in Beemster kleiner wordt. Het opheffen van de leestafel en de faciliteiten zoals het koffieapparaat, de print- en kopieermogelijkheden, de collectie kranten en tijdschriften, en de wisselcollectie cd's en dvd's, houden in dat er op het niveau van dienstverlening in Beemster wordt ingeleverd. Uit voorbeelden van bibliotheken waar dergelijke bezuinigingen zijn doorgevoerd, is gebleken dat het beperken van de faciliteiten heeft geleid tot opzeggingen van abonnementen en ontevreden klanten. Dit betekent ook minder inkomsten voor de bibliotheek. Stel dat 15% van de (volwassen en dus betalende) leden hun lidmaatschap opzegt, dan leidt dit tot een inkomstenderving van € 14.696,-.

Bovenstaande genoemde maatregelen zijn mogelijkheden om te bezuinigen op de subsidie die aan de bibliotheek wordt verstrekt, maar de keuze voor bijvoorbeeld het opheffen van de leestafel (de collectie kranten en tijdschriften) sluit niet aan bij de door u genoemde randvoorwaarde dat de bibliotheek een plek van samenkomst is en dat moet worden ingestoken op de bestrijding van laaggeletterdheid, aangezien juist kranten en tijdschriften daar ook aan bijdragen.

Besparing subsidie:	Maximaal € 10.150,-
Start bezuiniging:	Mogelijk per 1 januari 2016 m.u.v. het opheffen van de collectie kranten en tijdschriften. Ingangsdatum hiervoor is 1 januari 2017 (i.v.m. huidige contracten).
Consequentie:	Gevolgen voor het niveau van dienstverlening in Beemster, mogelijke gevolgen voor het aantal bibliotheekleden en gevolgen voor de bibliotheek als ontmoetingsplaats en de rol die de bibliotheek vervult met betrekking tot onder meer laaggeletterdheid.
Voorgesteld besluit:	Alleen de bezuiniging op de cd/dvd-collectie (€ 2.500,-) en de bezuiniging op het collectiebudget (€ 2.000,-) doorvoeren.

5. Huisvesting van de bibliotheek

De huisvesting in Middenbeemster wordt sinds enkele jaren gedeeld met het Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG). De bibliotheek heeft daarmee 40 % van de beschikbare ruimte ingeleverd en dit heeft geleid tot een daling van de huisvestingslasten en zodoende van de subsidie van € 20.000,-. Het pand waarin de bibliotheek is gehuisvest, is een gemeentelijk pand. De huur die de gemeente van de bibliotheek ontvangt, wordt door de gemeente aan de bibliotheek gesubsidieerd. Wanneer voor de bibliotheekfunctie een andere (goedkopere) locatie wordt gevonden, betekent dit dat de subsidie aan de bibliotheek kan worden verlaagd. Echter, aangezien het een gemeentelijk pand betreft, zullen de kosten voor dit gebouw ook bij tijdelijke leegstand op de begroting van Beemster drukken. Ook zit het CJG in hetzelfde pand gehuisvest en zal er naar de huisvesting van deze gemeentelijke instelling moeten worden gekeken.

Tijdens de bijeenkomst met een afvaardiging van de fracties d.d. 23 juni 2015 hebben wij met u besproken dat er wellicht meerdere mogelijkheden met betrekking tot de huisvesting van het bibliotheekwerk in Beemster zijn. In Middenbeemster staan bijvoorbeeld meerdere gemeentelijke panden (gedeeltelijk) leeg. Vanuit de omgeving van het bibliotheekpand is er interesse in overname van het bibliotheekgedeelte van het pand, waardoor er diverse mogelijkheden bestaan om met (gemeentelijk) vastgoed en (gemeentelijke) functies te schuiven.

Het onderzoeken van de mogelijke vastgoedopties voert te ver voor dit vervolgonderzoek bibliotheekwerk. Uw raad wordt daarom gevraagd om akkoord te gaan met het verder onderzoeken van de vastgoedmogelijkheden. Voor de huisvesting binnen het gemeentelijk vastgoed zijn wellicht meerdere opties mogelijk. Dit is echter niet gereed voor 2016. Daarom wordt om meer tijd gevraagd om dit integraal op te pakken. Daarbij wordt beoogd om de bibliotheekfunctie te huisvesten op de meest gewenste locatie; zo efficiënt mogelijk qua kosten, maar ook zo goed mogelijk qua bereik en samenwerking.

Mogelijke bezuiniging:	Nog onbekend
Start bezuiniging:	Nog onbekend

Consequenties: Er is een aantal zaken dat in overweging meegenomen dient te worden:

- Uit het onderzoek d.d. 28 april 2015 is gebleken dat de bezuiniging van € 25.000,- niet kan worden behaald zonder ook te bezuinigen op de huisvesting van de bibliotheekfunctie. Het integraal onderzoeken van de mogelijkheden met betrekking tot de huisvesting betekent dat de bezuiniging op de subsidie aan de bibliotheek op 1 januari 2016 (nog) geen € 25.000,- zal zijn, maar dat op deze manier op gedegen wijze en met visie wordt gekeken naar het terugbrengen van de subsidie en de vastgoed-mogelijkheden.
- Het is een verplichting van de Wsob dat wanneer de vestiging in Middenbeemster sluit en er geen algehele nieuwe bibliotheeklocatie in de gemeente wordt geopend, dat de gemeente Beemster de inwoners toegang tot de bibliotheek moet blijven bieden. Hiervoor moeten de gemeente Beemster en de gemeente Purmerend financiële afspraken maken. Dit kan voor alle bibliotheekleden uit Beemster, maar kunnen ook bepaalde doelgroepen betreffen (zoals volwassenen of jeugd). Enkele Beemster inwoners zien het als teruggang in dienstverlening als de (volwassen) bibliotheekleden in de toekomst naar de vestiging in Purmerend moeten. De afgelopen maanden heeft de gemeente diverse brieven ontvangen van Beemster bibliotheekleden. In deze brieven wordt kenbaar gemaakt dat het sluiten van de vestiging in Middenbeemster zou leiden tot een verdere verschraving van het aanbod in Beemster.¹⁴
- Als de bibliotheek van locatie verandert, dient rekening te worden gehouden met eenmalige verhuiskosten van de bibliotheek (onder meer in verband met het aanleggen van de automatisering).

6. Samenvatting besluitpunten toekomst bibliotheekwerk in Beemster

Bovenstaand zijn bezuinigingsmogelijkheden verder voor u uitgewerkt. Per mogelijkheid is zo compleet mogelijk aangegeven wat het te bezuinigen bedrag betreft, wanneer de bezuiniging kan ingaan en welke consequenties er aan de betreffende keuze zijn verbonden. Onderstaand treft u puntsgewijs de voorgestelde keuzes met betrekking tot de bezuinigingsmogelijkheden aan.

1) Technische bezuiniging op de huur

Besparing subsidie: € 5.000,-
Start bezuiniging: 1 januari 2016
Consequentie: Dit is alleen een technische bezuiniging op de subsidie aan Bibliotheek Waterland. Het betreft een gemeentelijk pand, dus de huurverlaging en de daarbij behorende subsidieverlaging, betekenen tevens minder huuropbrengsten voor de gemeente. Voor de gemeentebegroting betekent dit een quitte situatie.
Voorgesteld besluit: De technische bezuiniging per 1 januari 2016 doorvoeren.
Subsidiebedrag 2016: € 143.008,- (wanneer wordt uitgegaan van € 5.727,- wordt het subsidiebedrag 2016: € 142.281,-).

2) Financiële bijdrage vanuit het primair onderwijs

Besparing subsidie: € 2.274,- tot € 4.548,-
Start bezuiniging: In de loop van 2016/ 1 januari 2017
Consequentie: Met de scholen dient het gesprek te worden aangegaan of dit voorstel in de praktijk financieel haalbaar is.
Voorgesteld besluit: Niet doorvoeren van dit scenario gezien de onzekerheid over de financiële haalbaarheid en de belasting van het onderwijs.

3) Wmo-gelden als dekking voor enkele bibliotheekdiensten

Besparing subsidie: € 1.500,- (kosten grootlettercollectie)
Start bezuiniging: 1 januari 2018

¹⁴ Een inwoner schrijft bijvoorbeeld: "Nu gaan alle faciliteiten één voor één verloren. Alles naar de stad. Hierdoor is het lastig om platteland te blijven".

Consequentie: Afhankelijk van financiële stand van zaken van de transities in het sociale domein.
Voorgesteld besluit: In 2018 deze mogelijkheid opnieuw bekijken.

4) Digitale dienstverlening

Besparing subsidie: Vooralsnog geen. Afhankelijk van ontwikkelingen digitalisering.
Start bezuiniging: N.v.t.
Consequentie: N.v.t.
Voorgesteld besluit: De ontwikkelingen rondom de digitalisering af te wachten en jaarlijks bij de subsidieverlening te kijken naar de mogelijke gevolgen van deze ontwikkeling voor de exploitatie van de bibliotheek.

5) Optie bibliotheek onderbrengen op scholen en volwassen leden naar Purmerend

Besparing subsidie: Circa € 25.000,-. Hierbij is nog geen rekening gehouden met de eenmalige investeringen die noodzakelijk zijn en de bijdrage die gemeente Beemster aan gemeente Purmerend moet betalen voor het onderbrengen van de volwassen leden.
Start bezuiniging: 1 januari 2017
Consequentie: Volwassen leden moeten voortaan naar de vestiging in Purmerend. Scholen moeten een financiële bijdrage van € 10,- per leerling betalen, waarvan het de vraag is of dit financieel gezien haalbaar is. Het huidige bibliotheekpand is een gemeentelijk pand en blijft tot herbestemming op de begroting van Beemster drukken. Deze optie loopt vooruit op het onderzoek naar de vastgoedmogelijkheden.
Voorgesteld besluit: Bezuiniging niet doorvoeren. De optie eventueel meenemen in het onderzoek naar de huisvestingsmogelijkheden.

6) Optie bibliobus

Besparing subsidie: Circa € 36.000,-. Hierbij is nog geen rekening gehouden met de bijdrage die gemeente Beemster aan gemeente Purmerend moet betalen voor het onderbrengen van de volwassen leden.
Start bezuiniging: 1 januari 2017
Consequentie: Volwassen leden moeten voortaan naar de vestiging in Purmerend; dit kan leiden tot het opzeggen van abonnementen en betekent in dat geval inkomstenderving voor de bibliotheek. Deze optie loopt vooruit op het onderzoek naar de vastgoedmogelijkheden.
Voorgesteld besluit: Bezuiniging niet doorvoeren gezien de beschreven consequenties en teruggang in dienstverlening.

7) Optie bibliotheek onderbrengen op scholen en uitleenpunt voor volwassenen in Middenbeemster

Besparing subsidie: Nog onbekend; onder meer afhankelijk van de locatie van het servicepunt.
Start bezuiniging: 1 januari 2017
Consequentie: Volwassen leden moeten voortaan gebruik maken van een servicepunt; dit kan leiden tot het opzeggen van abonnementen en betekent in dat geval inkomstenderving voor de bibliotheek. Scholen moeten een financiële bijdrage van € 10,- per leerling betalen, waarvan het de vraag is of dit financieel gezien haalbaar is. Het huidige bibliotheekpand is een gemeentelijk pand en blijft tot herbestemming op de begroting van Beemster drukken. Deze optie loopt vooruit op het onderzoek naar de vastgoedmogelijkheden.
Voorgesteld besluit: Bezuiniging niet doorvoeren. De optie eventueel meenemen in het onderzoek naar de huisvestingsmogelijkheden.

8) Beperkte openingstijden

Besparing subsidie:	€ 8.400,-
Start bezuiniging:	Mogelijk per 1 juli 2016.
Consequentie:	Teruggang in dienstverlening door beperkte openingstijden. Kans op lagere klanttevredenheid en mogelijke opzeggingen van abonnementen.
Voorgesteld besluit:	Bezuiniging niet doorvoeren gezien de gevolgen voor het niveau van dienstverlening in Beemster en de functie die de bibliotheek vervult als ontmoetingsplaats.

9) Sprokkelijst

Maatregelen:	Bezuiniging
Geen collectie kranten en tijdschriften (leestafel)	€ 3.000,-
Geen koffieapparaat	€ 500,-
Geen print/kopieer faciliteit	€ 650,-
Geen wisselcollectie cd/dvd	€ 2.500,-
Geen collectie voor Zuiderhof	€ 1.500,-
Collectiebudget inkrimpen	€ 2.000,-
Totaal	€ 10.150,-

Mogelijke besparing:	Maximaal € 10.150,-
Start bezuiniging:	Mogelijk per 1 januari 2016 m.u.v. het opheffen van de collectie kranten en tijdschriften. Ingangsdatum hiervoor is 1 januari 2017 (i.v.m. huidige contracten).
Consequentie:	Gevolgen voor het niveau van dienstverlening in Beemster en mogelijke gevolgen aantal bibliotheekleden.
Voorgesteld besluit:	Alleen de bezuiniging op de cd/dvd-collectie (€ 2.500,-) en de bezuiniging op het collectiebudget (€ 2.000,-) doorvoeren.
Subsidiebedrag 2016:	€ 143.508,- (wanneer ook de technische bezuiniging op de huur wordt meegenomen, is de subsidie in 2016 € 138.508,-).

10) Huisvestingsmogelijkheden

U wordt voorgesteld akkoord te gaan met het verder onderzoeken van de besparingsmogelijkheden op de subsidie aan Bibliotheek Waterland door te kijken of de huisvesting van de bibliotheekfunctie efficiënter kan worden georganiseerd.

Mogelijke bezuiniging:	Nog onbekend
Start bezuiniging:	Nog onbekend
Consequenties:	Er is een aantal zaken dat in overweging meegenomen dient te worden.
Voorgesteld besluit:	Instemmen met het verder uitzoeken van de mogelijkheden met betrekking tot de huisvesting.